

[Startpagina](#) > ... > [Uw Rechten](#) > [Slachtoffers Van Strafbare Feiten](#) > [Rechten Van Slachtoffers - Per Land](#) > 3 - Mijn rechten na afloop van het proces

3 - Mijn rechten na afloop van het proces

Kan ik beroep instellen tegen de beslissing?

Een burgerlijke partij (1), subsidiaire aanklager (2) of particuliere aanklager (3) heeft doorgaans het recht om beroep in te stellen tegen de beslissing.

Er zijn twee soorten beroep mogelijk: een vordering tot nietigheid (*Nichtigkeitsbeschwerde*) betreft de wettigheid van de procedure en de beslissing, terwijl een beroep (*Berufung*) een beslissing over een burgerlijke vordering betwist. Als particuliere aanklager kunt u ook beroep instellen tegen de straf. Bij vrijspraak worden burgerlijke partijen en subsidiaire aanklagers naar de burgerlijke rechtbank verwezen voor het instellen van hun eisen tot schadevergoeding.

Als burgerlijke partij, subsidiaire aanklager of particuliere aanklager kunt u in het volgende geval een vordering instellen voor de nietigheid van een beslissing:

- als uw burgerlijke vordering is doorgestuurd naar een burgerlijke rechtbank wegens vrijspraak van de verweerder en het duidelijk is dat de afwijzing van een voorstel dat u tijdens het proces hebt gedaan, van negatieve invloed is geweest op de beslissing van de rechter over uw burgerlijke vordering.

Als burgerlijke partij of subsidiaire aanklager kunt u beroep instellen als:

- de rechter bij een veroordeling uw vordering doorstuurt naar een burgerlijke rechtbank, ook als de strafrechter er al over had kunnen beslissen, omdat uw vordering gegrond en gerechtvaardigd was.

In procedures bij een districtsrechtbank (*Bezirksgericht*) en voor een alleensprekende rechter van een regionale rechtbank (*Landesgericht*) kunnen burgerlijke partijen en subsidiaire aanklagers beroep instellen tegen de beslissing over burgerlijke vorderingen, niet alleen als de volledige vordering wordt doorgezonden naar de burgerlijke rechtbank, maar ook als zij de hoogte van de vergoeding willen betwisten.

Als u in de procedure de status van particuliere aanklager hebt, hebt u dezelfde rechten op beroep als de openbaar aanklager. Bij vrijspraak van de verweerder kunt u nietigheid vorderen. In procedures bij een districtsrechtbank en voor een alleensprekende rechter van een regionale rechtbank kunt u ook de in de beslissing vastgestelde feiten betwisten door beroep in te stellen inzake de schuld van de verweerder. Bij veroordeling van de verweerder kunt u beroep instellen als u het niet eens bent met de straf of als uw burgerlijke vorderingen naar de burgerlijke rechtbank worden doorgestuurd. Als u niet ter zitting aanwezig was toen de rechter de beslissing uitsprak, zult u het dossier moeten inzien om te weten te komen of de verweerder al dan niet schuldig is bevonden. De beslissing moet redenen noemen en binnen vier weken worden ondertekend door de rechter. Als u aan het proces hebt deelgenomen als burgerlijke partij, subsidiaire aanklager of particuliere aanklager en u binnen drie dagen nadat de beslissing is uitgesproken, beroep instelt of nietigheid vordert, hebt u recht op een afschrift van de beslissing. U kunt verzoeken om rechtsbijstand bij het instellen van uw beroep of vordering tot nietigheid. Zo nodig omvat dit gratis vertaalondersteuning. Rechtsbijstand wordt toegewezen als de rechter wettelijke vertegenwoordiging nodig acht en uw inkomen onvoldoende is om wettelijke vertegenwoordiging te bekostigen zonder uw levensonderhoud in het gedrang te brengen.

Wat zijn mijn rechten nadat de beslissing is gegeven?

Alle slachtoffers kunnen verzoeken te worden geïnformeerd over de eerste keer dat de dader zonder toezicht de plaats van bewaring mag verlaten, als de dader is ontsnapt en weer wordt aangehouden, als de dader wordt of is

vrijgelaten, en verder over alle voorwaarden in het geval van voorwaardelijke vrijlating.

Slachtoffers van zedenmisdrijven en seksueel gemotiveerde misdrijven moeten worden gehoord voordat elektronisch huisarrest wordt goedgekeurd, als zij hebben verzocht te worden geïnformeerd als de dader de gevangenis verlaat of wordt vrijgelaten. Zulke slachtoffers moeten ook worden geïnformeerd over de goedkeuring van elektronisch huisarrest. Zij hebben recht op slachtofferhulp om hen te helpen bij het uitoefenen van deze rechten.

Voor het overige ontvangt u geen informatie van de autoriteiten nadat de beslissing van kracht is geworden. Wel blijft het mogelijk uw dossier in te zien als dat in uw belang is.

Heb ik recht op ondersteuning of bescherming na het proces? Hoelang?

Na het proces hebt u recht op een afsluitend gesprek met de organisatie die u slachtofferhulp heeft geboden.

Slachtoffers van een misdrijf die tijdens de strafrechtelijke procedure psychosociale hulp hebben ontvangen, hebben ook tijdens latere burgerrechtelijke procedures recht op die steun. Voorwaarde daarbij is dat het onderwerp van de burgerrechtelijke procedure samenhangt met dat van de strafrechtelijke procedure en dat die ondersteuning nodig is om de procedurele rechten van het slachtoffer te beschermen. De slachtofferhulporganisatie die de hulp verleent, beoordeelt of aan deze voorwaarden wordt voldaan. Het slachtoffer kan rechtsbijstand vragen om zich in de burgerrechtelijke procedure door een advocaat te laten vertegenwoordigen. Deze ondersteuning wordt uiterlijk tot het eind van de burgerrechtelijke procedure gegeven.

Welke informatie krijg ik als de dader wordt veroordeeld?

U kunt de uitkomst van de procedure en de opgelegde straf te weten komen door in de rechtszaal te blijven tot de beslissing wordt uitgesproken of door op een later tijdstip het dossier in te zien.

Word ik geïnformeerd wanneer de dader in vrijheid wordt gesteld (ook wanneer hij vervroegd of voorwaardelijk in vrijheid wordt gesteld) of wanneer hij is ontsnapt uit de gevangenis?

Op uw verzoek wordt u onmiddellijk geïnformeerd als de dader uit de gevangenis is ontsnapt of wordt vrijgelaten, evenals over de eerste keer dat de dader zonder toezicht de plaats van bewaring mag verlaten. U wordt ook geïnformeerd wanneer een ontsnapte dader weer is aangehouden. Als er op het moment van vrijlating aan een dader voorwaarden ter bescherming van het slachtoffer zijn opgelegd, wordt u hierover eveneens geïnformeerd.

Word ik betrokken bij beslissingen over invrijheidstelling of voorwaardelijke invrijheidstelling? Kan ik bijvoorbeeld een verklaring afleggen of beroep instellen?

Het slachtoffer wordt alleen in uitzonderlijke gevallen betrokken bij beslissingen over invrijheidstelling of voorwaardelijke invrijheidstelling. Alleen slachtoffers van een zedenmisdrijf of seksueel gemotiveerd misdrijf die hebben verzocht te worden geïnformeerd over de ontsnapping of vrijlating van de dader, worden gehoord voordat over elektronisch huisarrest wordt beslist.

1. Burgerlijke partij

Om burgerlijke partij te worden, moet u een verklaring indienen. In die verklaring moet worden vermeld hoe hoog de vergoeding is die u vordert voor het verlies of de schade veroorzaakt door het misdrijf. Tijdens het onderzoek moet de verklaring worden gericht aan de politie of de openbaar aanklager. De verklaring kan schriftelijk of mondeling worden afgelegd. Tijdens het proces moet de verklaring worden ingediend voordat alle bewijzen zijn verzameld. Dat is tevens de laatste gelegenheid om de hoogte van de vordering tot schadevergoeding op te geven.

Als burgerlijke partij hebt u de volgende rechten naast de rechten die u hebt als slachtoffer:

- het recht te verzoeken om het verzamelen van bewijs dat kan dienen om de dader te veroordelen of om de

gevorderde schadevergoeding te onderbouwen; het recht te worden gedagvaard voor het proces; het recht beroep in te stellen tegen de beslissing van de rechter om de zaak te sluiten; het recht beroep aan te tekenen op grond van uw burgerlijke vorderingen.

2. Subsidiaire aanklager

Om subsidiaire aanklager te worden, moet u burgerlijke partij zijn of worden en verklaren dat u subsidiaire vervolging instelt. Als de dader minderjarig is, is subsidiaire vervolging uitgesloten.

U kunt subsidiaire aanklager worden door een verklaring in te dienen. Als de openbaar aanklager de aanklacht intrekt tijdens het proces, moet u die verklaring onmiddellijk indienen als u rechtsgeldig bent gedagvaard. Als u geen gehoor hebt gegeven aan de dagvaarding of niet verklaart subsidiaire vervolging in te stellen, wordt de dader vrijgesproken.

Als de openbaar aanklager de aanklacht buiten de rechtszitting intrekt of als u niet rechtsgeldig bent gedagvaard als burgerlijke partij, moet de rechter u daarvan in kennis stellen. U hebt dan één maand de tijd om te verklaren dat u subsidiaire vervolging instelt.

Als u de vervolging voortzet in plaats van de openbaar aanklager, kan laatstgenoemde de informatie over de procedure op elk moment inzien en beslissen deze weer over te nemen. In dat geval blijft u als burgerlijke partij betrokken bij het proces.

3. Particuliere aanklager

Sommige minder ernstige misdrijven worden niet door de openbaar aanklager vervolgd, maar door het slachtoffer zelf. Als u het slachtoffer van een dergelijk misdrijf bent, wordt een strafrechtelijke procedure alleen ingesteld als u een aanklacht particulier indient bij de rechter. U krijgt dan de status van particuliere aanklager.

In dat geval is er in beginsel geen onderzoeksprocedure, maar slachtoffers van bepaalde haatmisdrijven op het internet (laster, beschuldiging van een strafbaar feit of belediging die is afgewezen, als deze strafbare feiten zijn gepleegd via telecommunicatie of met gebruikmaking van een computersysteem) kunnen de rechter verzoeken maatregelen te nemen om de dader te onderzoeken. Het verzoek moet voldoen aan de vereisten van een verzoek om bewijs.

Als particuliere aanklager moet u zelf alle feiten bewijzen die essentieel zijn voor een veroordeling. Bij vrijspraak van de verdachte draagt u de kosten van de procedure. Voor slachtoffers van haatmisdrijven op het internet bestaat een uitzondering: in een strafprocedure wegens laster, beschuldiging van een strafbaar feit of belediging die is afgewezen, waarbij deze feiten zijn gepleegd via telecommunicatie of met gebruikmaking van een computersysteem en de procedure niet wordt afgesloten met een veroordeling, zijn particuliere aanklagers of slachtoffers die een verzoek tot onderzoek van de dader indienen, alleen tot vergoeding gehouden als zij de beschuldiging bedrieglijk en bewust hebben gedaan. Deze vrijstelling van de verplichting tot terugbetaling van de kosten heeft evenwel alleen betrekking op de kosten van de procedure. Indien de procedure niet wordt afgesloten met een veroordeling, is de particuliere aanklager verplicht de kosten van verdediging van de verweerder in de hoofd- en de beroepsprocedure te vergoeden.

De kostenregelingen voor slachtoffers van haatmisdrijven op het internet zijn geldig tot en met 31 december 2023 en zullen worden geëvalueerd.

4. Slachtofferhulpdiensten

Bepaalde personen hebben recht op psychosociale en juridische hulp. Dit recht geldt:

- voor personen die mogelijk zijn blootgesteld aan geweld of een gevaarlijke dreiging als gevolg van een opzettelijk misdrijf, van wie de seksuele integriteit en zelfbeschikking mogelijk zijn geschonden of van wie de persoonlijke afhankelijkheid bij het begaan van een dergelijk misdrijf mogelijk is misbruikt;
- als het overlijden van een persoon mogelijk het gevolg is van een strafbaar feit en u nauw verwant bent aan die persoon, of als u een familielid van die persoon bent en u getuige van het misdrijf bent geweest;
- voor slachtoffers van terroristische misdrijven;
- voor slachtoffers van een typisch "haatmisdrijf op het internet". Hierbij gaat het om stalking, voortdurende intimidatie via telecommunicatie of een computersysteem ("cyberpesten") en uitlokking. Hieronder vallen

ook strafbare feiten zoals laster en beschuldiging van een gerechtelijk strafbaar feit, belediging of smaad die is afgewezen, als er aanwijzingen zijn dat het strafbare feit is gepleegd via telecommunicatie of met gebruikmaking van een computersysteem;

- voor minderjarigen die getuige zijn geweest van geweld binnen hun sociale kring (geweld in het gezin, geweld tegen kinderen).

Slachtofferhulp moet noodzakelijk zijn om de rechten van slachtoffers te beschermen en moet worden gewaarborgd door de instelling voor slachtofferhulp. Aan slachtoffers van wie de seksuele integriteit mogelijk is geschonden en die jonger zijn dan 14 jaar, moet altijd psychosociale slachtofferhulp worden verleend zonder dat zij daarom moeten verzoeken.

Psychosociale hulp omvat de voorbereiding van de betrokkenen op de procedure en op de emotionele belasting waarmee deze gepaard gaat, evenals begeleiding tijdens de politieverhoren en gerechtelijke verhoren; juridische bijstand omvat juridisch advies en vertegenwoordiging door een advocaat. De personen die met de juridische bijstand zijn belast, hebben ook het recht een vergoeding te vorderen in het kader van een strafrechtelijke procedure (rechten van de burgerlijke partij).

Slachtofferhulp wordt verleend door bepaalde slachtofferhulporganisaties (zoals instellingen voor kindbescherming, hulplijnen of interventiebureaus). Deze organisaties schakelen advocaten in voor juridische bijstand en/of hun medewerkers voor psychosociale hulp. Deze medewerkers zijn maatschappelijk werkers, psychologen of vergelijkbare deskundigen met aanvullende — verplichte — juridische vorming op het gebied van strafrechtelijke procedures.

De slachtofferhulp wordt gefinancierd door het bondsministerie van Justitie.

■ Laatste update: 02/07/2025

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.